

COLLEGE VAN BEROEP VOOR DE EXAMENS

No 2026/43/1314

HET COLLEGE VAN BEROEP VOOR DE EXAMENS

Uitspraak op het beroep van [appellant], [studentnummer], gericht tegen het besluit van de examencommissie van de School of Business and Economics (hierna: verweerster) om een sanctie op te leggen wegens fraude tijdens het tentamen voor het vak Corporate Reporting, afgenomen op 25 oktober 2025.

I. Loop van het geding

Op 2 december is er een hoorgesprek geweest, waarin verweerster appellant uitnodigde zijn visie op het vermoeden van fraude te geven. Op 6 februari 2026 heeft verweerster appellant meegedeeld fraude te hebben vastgesteld; alsook het besluit het tentamen ongeldig te verklaren en appellant in studiejaar 2025-2026 uit te sluiten van herkansing. Appellant heeft op 13 maart 2026 bij het College van Beroep voor de Examens (hierna: College) beroep ingesteld tegen dit besluit. Op 16 maart 2026 heeft het College aan verweerster gevraagd om in overleg met appellant na te gaan of een minnelijke schikking van het geschil mogelijk is. Op 30 maart 2026 heeft er een gesprek plaatsgevonden tussen appellant en verweerster. Er is geen minnelijke schikking tot stand gekomen. Verweerster heeft op 11 juni 2026 een verweerschrift ingediend.

Het beroep is behandeld op de zitting van het College van 17 juni 2026. Appellant was samen met zijn gemachtigde C.J.A. van Vliet aanwezig. Namens verweerster zijn prof. dr. A.H. Siegmann (voorzitter examencommissie) en W. Kwok (ambtelijk secretaris examencommissie) verschenen. Partijen hebben hun standpunten mondeling toegelicht.

II. Feiten

Op grond van de stukken en het verhandelde ter zitting gaat het College uit van de volgende feiten.

Appellant heeft deelgenomen aan het tentamen Corporate Reporting. Na afloop heeft de examiner een vermoeden van fraude gemeld vanwege sterke overeenkomsten tussen de antwoorden van appellant en een medestudent. Deze overeenkomsten betreffen vrijwel identieke inhoud, structuur en formuleringen. Daarnaast wijzen loggegevens van het tentamen erop dat er uitvoerige antwoorden in zeer korte tijd zijn ingevoerd. Op basis hiervan heeft verweerster geconcludeerd dat het individuele kennen en kunnen van appellant niet kan worden vastgesteld, het tentamen ongeldig verklaard en appellant uitgesloten van de herkansing.

Appellant betwist de fraude. Hij stelt het tentamen zelfstandig te hebben afgelegd en voert aan dat de overeenkomsten verklaarbaar zijn door gezamenlijke voorbereiding en het gebruik van vaste terminologie. Voorts stelt appellant dat het besluit onzorgvuldig en onvoldoende gemotiveerd tot stand is gekomen, onder meer omdat relevante stukken niet voorafgaand aan het besluit zijn verstrekt en omdat verweerder de toedracht van de vermeende fraude niet heeft vastgesteld.

III. Standpunten van partijen

Standpunt van appellant

Appellant benadrukt allereerst dat hij het tentamen zelfstandig heeft afgelegd en dat er geen sprake is geweest van samenwerking tijdens het tentamen. Het tentamen vond fysiek op locatie plaats onder continu toezicht van surveillanten. Appellant heeft zich voorafgaand aan het tentamen samen met medestudenten voorbereid aan de hand van oude tentamens met een vergelijkbare opbouw en vraagstelling als het tentamen in oktober 2025. Eventuele overeenkomsten in antwoordstructuur of terminologie met medestudenten zijn volgens appellant daarom verklaarbaar en vormen geen bewijs voor samenwerking tijdens het tentamen.

Daarnaast voert appellant aan dat het besluit tot het opleggen van een herstelsanctie moet voldoen aan de eisen van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) en de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, in het bijzonder het zorgvuldigheidsbeginsel, het motiveringsbeginsel en het evenredigheidsbeginsel. Volgens appellant is het zorgvuldigheidsbeginsel (artikel 3:2 Awb) geschonden, nu hem voorafgaand aan het hoorgesprek van 2 december 2025 geen stukken zijn verstrekt waardoor hij zich niet heeft kunnen voorbereiden en zich niet adequaat heeft kunnen verdedigen. Zelfs toen het besluit werd gecommuniceerd zijn niet alle stukken meegestuurd. De relevante stukken zijn pas in de beroepsprocedure overlegd. Hierdoor is het besluit volgens appellant onzorgvuldig tot stand gekomen, waardoor niet meer hoeft te worden beoordeeld of er sprake is geweest van fraude.

Appellant stelt zich voorts op het standpunt dat het hiervoor genoemde gebrek niet kan worden gepasseerd op grond van artikel 6:22 Awb. Uit de relevante jurisprudentie volgt dat het College niet op voorhand mag aannemen dat – indien de betreffende stukken wel tijdig ter beschikking waren gesteld – verweerder tot hetzelfde besluit zou zijn gekomen.¹

Voorts stelt appellant dat het motiveringsbeginsel (artikel 3:46 Awb) is geschonden. Verweerder heeft onvoldoende kenbaar gemaakt welke norm is overtreden en op welke wijze appellant deze zou hebben geschonden. Het bestreden besluit verwijst uitsluitend naar de overeenkomstige antwoorden als grond voor de fraudevaststelling en bevat geen nadere toelichting op basis van bijvoorbeeld loggegevens. Ook het door verweerder verrichte IT-onderzoek heeft geen concreet bewijs van fraude opgeleverd. Daarnaast zijn tijdens het tentamen geen onregelmatigheden geconstateerd door surveillanten. Appellant verwijst in dit verband naar jurisprudentie waaruit volgt dat overeenkomstige antwoorden bij digitale toetsen onvoldoende zijn om fraude vast te stellen indien de toedracht niet is vastgesteld.² In dergelijke gevallen kan niet buiten redelijke twijfel worden aangenomen dat sprake is van fraude. Volgens appellant zijn de geconstateerde overeenkomsten bovendien verklaarbaar door het gebruik van vaste IFRS-terminologie en een vergelijkbare voorbereiding van studenten. Daarbij sluiten de omstandigheden niet uit dat – indien al sprake is van onregelmatigheden – appellant mogelijk het slachtoffer is van het handelen van een medestudent. Nu verweerder onvoldoende bewijs heeft geleverd voor fraude, dient de beslissing te worden vernietigd.

Appellant verzoekt om het beroep gegrond te verklaren en verweerder te veroordelen tot het vergoeden van de proceskosten.

¹ ECLI:NL:RVS:2025:5057.

² ECLI:NL:RVS:2024:3442 en ECLI:NL:RVS:2023:2963.

Standpunt van verweerster

Verweerster voert aan dat de examiner van het vak Corporate Reporting na afloop van het tentamen een vermoeden van fraude heeft gemeld omdat de antwoorden van appellant in opmerkelijke mate overeenkomen met die van een medestudent. Het tentamen bestond uit 14 open vragen, waarvan appellant er 13 heeft beantwoord. Bij 11 antwoorden is een grote mate van overlap vastgesteld. Deze overlap betreft niet alleen de inhoud maar ook de opbouw, zinsstructuur en woordkeuze. Het merendeel van de antwoorden is – op kleine afwijkingen na – nagenoeg identiek. Daarnaast hebben appellant en de medestudent bij één vraag een identieke berekening gemaakt, inclusief dezelfde rekenfout.

Op grond van bovenstaande heeft verweerster geconcludeerd dat het individuele kennen en kunnen van appellant niet kan worden vastgesteld. De overlap is bovendien van dien aard dat toeval kan worden uitgesloten. Gezien de ernst van de constatering heeft verweerster het tentamen van appellant op grond van artikel 20 van de Regels en Richtlijnen SBE 2025-2026 (hierna: R&R) ongeldig verklaard en appellant uitgesloten van de herkansing in het studiejaar 2025-2026.

De stelling dat de antwoorden overeenkomen door gezamenlijke voorbereiding op basis van oude tentamens met de medestudent is aan de vakcoördinator voorgelegd. De vakcoördinator heeft aangegeven dat de casusposities van tentamens steeds verschillend zijn waardoor de antwoorden niet kunnen worden overgenomen.

Daarnaast heeft verweerster bij de leverancier van de toetssoftware nadere informatie opgevraagd over het totstandkomingsproces van de antwoorden. De software registreert tijdens het tentamen de voortgang van elke student, waaronder de tijdsbesteding en de wijze waarop antwoorden worden opgebouwd. Bij het tentamen van appellant valt op dat nagenoeg alle finale antwoorden op de vragen binnen zeer korte tijd in het antwoordveld verschijnen. Tussen 20:30 en 20:42 uur zijn vrijwel alle vragen voorzien van uitgebreide antwoorden (tussen de 334 en 521 tekens), terwijl daarvoor per vraag slechts 0 tot 12 tekens waren gebruikt. Dit wijst volgens verweerster op het gebruik van knip- en plakhandelingen. Te meer nu uit de loggegevens blijkt dat de antwoorden begonnen met 'answer:', gevolgd door het antwoord en appellant 'answer:' telkens verwijderde. Appellant heeft verklaard geen gebruik te hebben gemaakt van het digitale kladpapier en heeft geen afdoende verklaring kunnen geven voor het plotseling verschijnen van omvangrijke antwoorden. Verweerster merkt op dat de antwoorden van de medestudent op een vergelijkbare wijze tot stand zijn gekomen. Volgens verweerster bevestigt dit geheel van omstandigheden dat de ingediende antwoorden niet het individuele kennen en kunnen van appellant weerspiegelen.

Concluderend blijft verweerster bij haar standpunt dat er sprake is van fraude en acht zij de opgelegde sanctie gerechtvaardigd.

IV. Overwegingen van het College

Het beroep van appellant is tijdig ingesteld en voldoet ook aan de andere wettelijke eisen. Het beroep is derhalve ontvankelijk.

Het is ingevolge artikel 7.12b van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) aan verweerster om onderzoek te doen naar aanleiding van een melding van een vermoeden van fraude bij toetsing. Ingevolge artikel 7.12b, derde lid, van de WHW heeft verweerster daartoe een regeling vastgesteld, te weten de eerdergenoemde R&R.

In artikel 20, sub a, van de R&R is bepaald dat onder fraude wordt verstaan ieder handelen of nalaten van een student waardoor een juist oordeel over zijn kennis, inzicht en vaardigheden, of die van een andere student, geheel of gedeeltelijk onmogelijk wordt.

Het gaat in dit beroep om de vaststelling van fraude bij het digitale tentamen Corporate Reporting. Verweerster heeft gewezen op sterke overeenkomsten in de antwoorden van appellant en een medestudent (11 van de 13 beantwoorde vragen) evenals op loggegevens waaruit blijkt dat in zeer korte tijd grote

tekstblokken zijn ingevoerd, hetgeen knip-en-plakwerk doet vermoeden. Hoewel de toedracht niet is vastgesteld, acht verweerster fraude buiten redelijke twijfel bewezen. Appellant betwist dit daarentegen en stelt dat onvoldoende bewijs is geleverd voor fraude waardoor het motiveringsbeginsel is geschonden. Daarnaast voert appellant aan dat het besluit onzorgvuldig tot stand is gekomen, nu hem voorafgaand aan het besluit geen (bewijs)stukken zijn verstrekt en hij zich daardoor niet adequaat heeft kunnen verdedigen.

Het College gaat allereerst in op de vraag of sprake is van schending van het zorgvuldigheidsbeginsel (artikel 3:2 Awb). Het zorgvuldigheidsbeginsel verplicht verweerster om voorafgaand aan de beslissing alle feiten en gegevens over de gedraging die aanleiding geeft tot het opleggen van een sanctie en de betrokken belangen te vergaren. Hierbij is ook van belang dat de student die informatie tijdig ontvangt, zodat hij daarop kan reageren.³ Het College stelt vast dat appellant voorafgaand aan het hoorgesprek op 2 december 2025 geen inzage heeft gekregen in de relevante stukken. Ook bij het bestreden besluit zijn slechts beperkt stukken verstrekt. De volledige onderbouwing is pas in het administratief beroep overlegd. De procedure is derhalve in strijd met het zorgvuldigheidsbeginsel verlopen.

Hoewel appellant onder verwijzing naar rechtsoverweging 6.2 van een uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 22 oktober 2025 stelt dat het gebrek niet kan worden gepasseerd, komt het College tot een ander oordeel. Het College stelt vast dat het bestreden besluit in strijd met het zorgvuldigheidsbeginsel tot stand is gekomen, maar ziet aanleiding om dit gebrek met toepassing van artikel 6:22 Awb te passeren. Daartoe is vereist dat aannemelijk is dat appellant door dit gebrek niet is benadeeld. Het College acht dit aannemelijk. Appellant heeft, nadat hij in de beroepsfase over alle relevante stukken beschikte, hetzelfde verweer gevoerd als voorafgaand aan het bestreden besluit. Daarnaast heeft verweerster ter zitting expliciet verklaard dat zij ook bij een eerdere kennisneming van het huidige (ongewijzigde) verweer tot hetzelfde besluit zou zijn gekomen. Onder deze omstandigheden is het College van oordeel dat appellant door het geconstateerde gebrek niet in zijn belangen is geschaad waardoor het gebrek kan worden gepasseerd.

Vervolgens gaat het College in op de vraag of er sprake is van een motiveringsgebrek zoals bedoeld in artikel 3:46 van de Awb. Het is bij het opleggen van een sanctie wegens fraude aan verweerster om te onderbouwen dat appellant de regels heeft overtreden. De bewijslast rust bij een dergelijk belastend besluit op verweerster, waarbij buiten redelijke twijfel vast moet komen te staan dat de student heeft gefraudeerd. Het College is van oordeel dat verweerster aan deze voorwaarde heeft voldaan. Daarbij acht het College van belang dat sprake is van een groot aantal overeenkomsten tussen de antwoorden van appellant en een medestudent, zelfs op detailniveau zoals het gebruik van Romeinse tekens en een identieke rekenfout. Daarnaast blijkt uit de loggegevens van de digitale toets dat appellant binnen een zeer korte tijd omvangrijke antwoorden heeft ingevoerd, terwijl de antwoorden daarvoor summier waren. Tevens is opvallend dat antwoorden eerst beginnen met het woord 'answer:' en dat dit woord vervolgens wordt verwijderd. Appellant heeft geen aannemelijke verklaring gegeven voor de loggegevens. De door appellant aangehaalde jurisprudentie⁴ leidt niet tot het oordeel dat sprake is van een motiveringsgebrek in dit geval. In de zaken die appellant aanhaalt, was de fraudevaststelling uitsluitend gebaseerd op overeenkomstige antwoorden terwijl in het onderhavige geval tevens sprake is van ondersteunende loggegevens. In dit geval zijn in de registratie van de activiteiten tijdens het tentamen, die het systeem maakt, wel verdachte omstandigheden geconstateerd, die mede aan de bewijsvoering ten grondslag zijn gelegd. Daarmee verschilt de bewijsvoering wezenlijk van de door appellant aangehaalde uitspraken. Hoewel de exacte toedracht van de fraude niet is vastgesteld, is het College gelet op het geheel van omstandigheden van oordeel dat voldoende is gemotiveerd dat sprake is van fraude. Van een motiveringsgebrek als bedoeld in artikel 3:46 Awb is derhalve geen sprake.

Gelet op hetgeen hiervoor is overwogen komt het College tot de conclusie dat het beroep van appellant niet slaagt. Dit leidt tot de volgende beslissing.

³ ECLI:NL:RVS:2025:1831, r.o. 11.1.

⁴ ECLI:NL:RVS:2024:3442 en ECLI:NL:RVS:2023:2963.

V. Uitspraak

Het College:

- verklaart het beroep ongegrond;
- wijst het verzoek van appellant om toekenning van een proceskostenvergoeding toe conform het Besluit proceskosten Bestuursrecht wegens het passeren van het gebrek met toepassing van artikel 6:22 Awb en rekent daarbij 1 punt voor het indienen van het beroepschrift en 1 punt voor het verschijnen bij de hoorzitting (€ 1.332,-).

Aldus gedaan te Amsterdam, op 18 juni 2026, door prof. mr. Pim Huisman, voorzitter, prof. dr. J. Fidom en R.A. Brouwer, leden, in aanwezigheid van mr. M. Lukić, secretaris.

prof. mr. Pim Huisman,
voorzitter

mr. M. Lukić,
secretaris

Tegen een uitspraak van het College van Beroep voor de Examens kan, onder vermelding van een deugdelijke motivering, door betrokkene beroep worden ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA Den Haag. De termijn voor het indienen van een beroepschrift is zes weken. Er kan gebruik worden gemaakt van een webformulier voor Veilig Mailen. Er is griffierecht verschuldigd. Zie www.raadvanstate.nl/studentzaken.